

dette, at paa Landet levere disse sammen med Gaardmændene det store Tal af det levende Materiale, hvormed der arbejdes i Skolen, og det synes mig derfor ganske naturligt, at man her ogsaa skulde have tænkt paa dem, som levere Eleverne til Skolerne.

Det hedder i Kommissoriet, at Kommissionen nedsættes for at tage Folkeskolens Tilsyn og dens Styrelse i det hele under Overvejelse. Man ser altsaa, at det navnlig er Folkeskolens ydre Side, man har for Øje, mindre dens indre, Undervisningsfagene og lignende. Allerede her maa jeg sige, at vi i Forvejen have Gymnastik- og Sanginspektørerne. Hvis det er Tanken at forære disse med nye Inspektører, vil jeg allerede paa det nuværende Tidspunkt sige, at det er ikke det, mit Parti havde tænkt hverken for Skolens Skyld, ej heller for Bekostningens. Thi det er vist saaledes, at hvis Interessen og Ansvarsfølelsen ikke ere til Stede hos den Mand, som staar i Skolen, er det for sent at ændre eller skærpe Tilsynet, thi dette er da ganske betydningsløst. Der er sagt mange haarde Ord i Tidens Løb om de manglende pædagogiske Forudsætninger hos Præsten som Medlem af Skolekommissionen. Jeg skal ikke komme nærmere ind paa dette, men jeg ønsker dog som Lægmand ude fra Landet at sige, at vi maa sikkert erkende, de fleste af os, at Præsten har Forudsætninger for at bedømme det Trin, hvorpaa Undervisningen staar i de forskellige Fag, fremfor de fleste Lægmand. Naar man desuagtet nu tænker sig en Ændring, navnlig i det lokale Tilsyn, tænker jeg her mere paa gennem Ændringer at vække Hjemmenes Interesse i større Grad for Skolen, thi denne Interesse er jo i høj Grad fornøden, naar der skal komme et Resultat ud af Skolens Arbejde, som svarer til den Tid og de Penge, der ofres paa det. Jeg ser heri en af Grundene til, at Købstædernes Skolevæsen ikke staar højere, end det gør, til Trods for, at det har mange Fortrin fremfor Skolevæsenet paa Landet. Jeg siger, at en af Grundene til, at det ikke staar højere, er den, at det savner Forbindelsen med Hjemmene. Derfor kunde jeg nok tænke mig en Ændring i det stedlige Skoletilsyn ikke for derved at etablere et ondt spejldende Øje ind ad

Døren, heller ikke for at etablere PIsken paa Nakken af Læreren, men, som sagt, for at bringe den Vekselvirkning til Stede, som er Forudsætningen for, at et forsvarligt Arbejde kan gøres ude paa Landet — og for Resten ogsaa i Byerne — i Skolen, som den nu er.

I Kommissoriet nævnes ogsaa Forholdene til de kommunale Raad. Jeg ved ikke, hvad man her har tænkt paa, men allerede nu vil jeg ogsaa her sige, at det synes mig ikke ønskeligt, at den bevillende Myndighed skulde tages bort fra de kommunale Raad, og der synes mig ogsaa mindre Grund til at gøre dette efter Gennemførelsen af den kommunale Valglov. Jeg vil endogsaa tilføje, at det synes mig ønskeligt, at man her i saa ringe Grad som muligt rører ved den administrative Del af Bevillingen til Skolevæsenet.

Der er i Kommissoriet nævnt Forholdet til de private Skoler, Tilsynet med disse. Jeg ser heri et Vidnesbyrd om, at disse ogsaa ere tænkte opretholdt i Fremtiden, og det maa man vel ogsaa kunne slutte af den Stilling, som det Parti, hvortil vedkommende Minister hørte, har taget til den private Skole. Privatskolen har sikkert virket befrugtende paa Folkeskolen gennem Tiden, og det maa vel ogsaa siges, at Folkeskolen har virket befrugtende paa Privatskolen, og lige saavel som det har været Tilfældet i Fortiden, tror jeg, at det vil blive det i Fremtiden. Venstre er, som bekendt, mod at indføre Skoletvang; Undervisningspligt have vi, men Venstre vil fremdeles, haaber jeg, modsætte sig at indføre Skoletvang og hævde Hjemmenes Ret overfor Skolen og overfor de Personer, som virke i Skolen. Det har kostet Kamp at tilkæmpe Friskolen det Tilskud, den har for dog ogsaa at gøre det muligt for ubemidlede Forældre at høste godt af den Undervisning, der øves der. Mit Parti føler sig beroliget overfor dette Spørgsmaal hos den nuværende Kultusminister, ligesom vi føle os trygge under den nuværende Ministers Førerskab saavel med Hensyn til Kirkesom Skolespørgsmaal.

Der er i Kommissoriet nævnt noget om bygningskyndig Assistance og Tilsyn. Hvis det med et saadant Tilsyn kunde blive muligt at bygge tidssvarende og dog